

ФОНЕТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В АВСТРАЛІЇ

Незважаючи на наявність низки наукових публікацій, у яких представлені результати дослідження британського, американського та інших різновидів англійської мови (В. Бялик, Б. Мур, В. Ощепкова, А. Швейцер та ін.), австралійський варіант англійської мови залишається недостатньо вивченим. Беручи до уваги фонетичні особливості австралійського варіанту англійської мови, А. Мітчел та А. Делбрідж у праці «The Speech of Australian Adolescents: A Survey» ще у 1965 р. виокремили у ньому 3 акценти:

- культивований акцент (cultivated accent). Спостерігається у близько 10% населення та досі перебуває під суттєвим впливом нормативної британської вимови (Received Pronunciation). У деяких мовців акцент дуже близький до акценту південної частини Великої Британії, відчувається лише натяк на його австралійське походження в певних голосних та в інтонації;
- «широкий» акцент (broad accent). Його використовують близько 30% населення, ототожнюють з поняттям австралійського місцевого діалекту та сприймають як «Australian twang» («гугнявий австралійський акцент»). Саме він отримав неофіційну назву «страйн» (англ. «strine», від австралійської вимови слова «Australian»);
- загальний акцент (general accent). Він є проміжним варіантом для двох попередніх та використовується більшістю населення Австралії [2, с. 118-122].

Навіть якщо не вдаватися до характеристики окремих звуків, мову австралійців можна легко розрізнити на слух через її спрощений інтонаційний малюнок. Для австралійської англійської непритаманні різкі підйоми та спади тону або яскраво виражені фразові наголоси. Якщо говорити про відповідність звуків австралійської та британської вимови, особливу увагу потрібно приділити голосним та дифтонгам.

Австралійська система голосних значно відрізняється від інших різновидів англійської мови, які мають напру-

жені голосні, слабкі голосні та дифтонги. В австралійській англійській мові більшість напружених голосних перетворились на дифтонги, а окремі дифтонги нормативної британської вимови перетворились на довгі голосні, замінивши тим самим розподіл голосних на напружені та слабкі (якісний розподіл) розподілом на довгі та короткі (кількісний розподіл) (табл. 1).

Таблиця 1

Порівняльна характеристика голосних і дифтонгів загального австралійського акценту та нормативної британської вимови [4]

Нормативна британська вимова	Загальний австралійський акцент	Приклади
/i:/	/əɪ/	see /səɪ/
/ɑ:/	/ɑ:/	heart /hɑ:t/
/u:/	/əʊ/	school /skəʊl/
/æ/	/e/	bad /bed/
/ʌ/	/ɑ/	cut /kɑt/
/eɪ/	/æɪ/	say /sæɪ/
/aɪ/	/aɪ/	high /haɪ/
/aʊ/	/æʊ/	now /næʊ/
/əʊ/	/ʌʊ/	no /nʌʊ/
/ɪə/	/i:/	near /ni:/
/eə/	/e:/	hair /he:/

Так, дифтонг [aɪ] у різних словах та різних частинах Австралії може звучати як [ɔɪ] (наприклад, у слові «light») або [ae] (у «behind», «price»). Дифтонг [eɪ] може вимовлятися як [aɪ], особливо це помітно у слові «mate» («приятель»), яке може звучати як «mite». Звук [æ] нерідко вимовляється як [e] (що характерно і для новозеландської англійської), а в деяких випадках замість нього може звучати [ɑ:] (і навпаки, [æ] замість [ɑ:]). Зауважимо, що чіткої закономірності, за якою можна було б відстежити вимову [æ], немає.

Зазначимо, що австралійський варіант англійської мови є неротичним (non-rhotic accent), наприклад: star [sta:]. У словах, що завершуються на -or або -er, вимовляється «нейтральний голосний», так званий «шва» ([ə]), як у британській нормативній вимові. Звук [ɪ] зустрічається в австралійській англійській тільки в одному випадку: наприкінці слова, якщо наступне слово починається на го-

лосну. Подібне правило діє для дифтонга [iə], особливо якщо він стоїть наприкінці слова і утворюється від поєднання голосного та «г» («here», «pear» тощо) [1, с. 17-44].

Говорячи про вимову приголосних звуків в австралійській англійській, не можна не згадати про «yoal coalescence» – явище, при якому поєднання звуків [dʒ], [tʃ], [sʃ] та [zʃ], як у межах одного слова, так і на стику двох скорочених слів, перетворюються на [dʒ], [tʃ], [ʃ], [zʃ]. Так, у питанні з «don't you» виразно прозвучить [tʃ], а в слові «educate» – [dʒ]. Спрошеність австралійської англійської видно за двома ознаками. По-перше, в Австралії замість назального звуку [ŋ] в закінченнях слів на -ing звучить звичайний [n]. По-друге, якщо слово закінчується на літеру «t», замість звуку [t] австралієць, швидше за все, використовує гортанну смичку ([ʔ]) [3, с. 45-67].

Розглянуті акценти можуть відрізнятися залежно від соціального класу і змінюватися залежно від штату; вони найвідчутніші у віддалених регіонах.

Список використаних джерел:

1. Cox F., Palethorpe S. The changing face of Australian English vowels. *Varieties of English Around the World. English in Australia.* John Benjamins Publishing Company, 2001. Vol. 26. P. 17-44.
2. Schneider E. *English Around the World.* New York: Cambridge University Press, 2011. P. 118-122.
3. Tollfree L. Variation and change in Australian English Consonants. Reduction of [t]. *Varieties of English Around the World. English in Australia.* John Benjamins Publishing Company, 2001. Vol. 26. P. 45-67.
4. Мартинюк О. Лексико-стилістичні та фонетичні особливості австралійського варіанту англійської мови у контексті лінгвокраїнознавчих дисциплін. *Актуальні проблеми філології та перекладознавства: збірник наукових праць.* Хмельницький: ХНУ, 2020. №19. С.29-35.